

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

Сорокін Петро Олексійович

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАВСЬКОГО ДИХАННЯ ТРУБАЧА

Спеціальність: 025 Музичне Мистецтво

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Кваліфікаційна робота

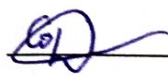
на здобуття освітнього ступеню бакалавра

 Науковий керівник:
А. Ю. Єрмоменко
кандидат мистецтвознавства,

старший викладач кафедри хореографії
та музично-інструментального виконавства

« 14 » травня 20 21 року

Виконавець

 П. О.Сорокін
« 14 » травня 20 21 року

Суми 2021

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

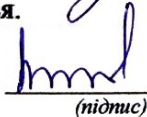
Направляється студент Сорокін А.О. до захисту
кваліфікаційної роботи

за спеціальністю 025 Музичне мистецтво

на тему: Особливості виконавського діяння трубаки

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Директор ННІ культури і мистецтв

(підпис)

В.О.Кр. Рукко О.Р.
(ініціали, прізвище)

Довідка про успішність

Сорокін А.О. за період навчання в ННІ культури і мистецтв
з 2019 року до 2021 року повністю виконав навчальний план за спеціальністю з таким розподілом
оцінок за:

національною шкалою: відмінно 54,2%, добре 44,7%, задовільно 4,2%;

шкалою ECTS: A 54,2%; B 16,7%; C 25%; D 4,2%; E 0%.

Секретар інституту

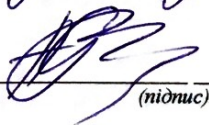

(підпис)

В.М.Колосова
(ініціали, прізвище)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Студент(ка) Сорокін А.О. протягом навчання активно і
наполегливо працював над бакалаврською кваліфіка-
ційною роботою. Студентом проаналізовано нау-
ковий і науково-методичний матеріал, викладений
у відеозаписі дослідників. У процесі роботи проде-
монстрував вміння робити теоретичні узагаль-
нення на висновки. Кваліфікаційна робота
Сорокіна А.О. відповідає вимогам щодо робіт на здобуття
ступення бакалавр і узагальнює на практиці додані.

Керівник роботи

(підпис)

А.Ю.Грьоміна
(ініціали, прізвище)

« » 2021 року

Висновок кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства
про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу розглянуто на засіданні кафедри «20» квітня 2021 року,
протокол № 12. Студент Сорокін А.О. допускається до захисту даної роботи
в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри хореографії

та музично-інструментального виконавства

(підпис)

О.В.Єременко
(ініціали, прізвище)

«12» квітня 2021 року

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

Рівень вищої освіти Бакалавр

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри хореографії та

музично-інструментального виконавства

(назва кафедри)

(підпис)

проф. О.В. Єременко

(ініціали, прізвище, вчене звання)

« ____ » _____ 2021 р.

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Сорокіну Петру Олексійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Особливості виконавського дихання трубака

керівник роботи Грищенко А.Ю., канд. мис.-ва
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом від «18» 11 2020 року, № 718-ст

2. Строк подання студентом роботи

3. Вихідні дані до роботи Загальна кількість сторінок - 55,
з них основного тексту - 40 сторінок, список використаних джерел - 87 позицій, додатків - 4 одиниці.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)
Визначити бар'єри науково-мистецьких досліджень щодо
аспектів мистецтва гри на трубі; викремити
провідні вітчизняні школи гри на трубі; охарактеризувати
фізіологічні та технічні особливості дихання трубака;
визначити методи розвитку виконавського дихання
трубака

5. Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу (із чітким зазначенням обов'язкових складових) немає

6. Консультанти розділів роботи

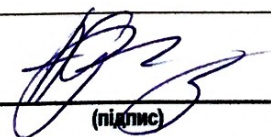
Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Ермоленко А.Ю., ст. викладач	03.02.2021р	03.02.2021р
II	Ермоленко А.Ю., ст. викладач	23.03.2021р	23.03.2021р

7. Дата видачі
завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної Роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1.	Узагальнення теми дослідження та нав його розділів.	лютий 2021	
2.	Опрацювання наукових і методичних джерел.	лютий / березень	
3.	Написання I розділу дослідження.	березень 2021	
4.	Написання II розділу дослідження.	квітень 2021	
5.	Написання статті у збірнику наукових праць „Мистецькі пошуки“	квітень 2021	
6.	Формулювання вступного розділу.	квітень 2021	
7.	Узагальнення результатів дослідження у висновках.	квітень 2021	
8.	Підготовка доповіді на захист роботи.	травень 2021	
9.	Підготовка слайдів на захист роботи.	травень 2021	
10.	Захист кваліфікаційної роботи.	травень 2021	

Науковий керівник

(підпис)

А.Ю. Ермоленко
(ініціали, прізвище, вчене звання)

Студент

(підпис)

П.О. Солюк'іч
(ініціали, прізвище)

Завідувачу кафедри хореографії
та музично-інструментального виконавства
проф. Єременко О.В.

(Прізвище, ініціали завідувача)

здобувача вищої освіти

Сорокін Петра Олексійовича
(Прізвище, ім'я, по батькові, спеціальність, група, телефон)
Музичне мистецтво, ММ-2 ст.

ЗАЯВА

ПРО ПЕРЕВІРКУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА АВТЕНТИЧНІСТЬ

Я, Сорокін П.О., студент ММ-2 ст групи, виконавець
кваліфікаційного дослідження Особливості виконавського дихання
трубака на здобуття
ступеня освітнього рівня бакалавр підтверджую, що в моїй письмовій роботі не
міститься елементів плагіату (запозичень чужого тексту, опублікованого раніше на
паперовому або електронному носії, без посилання на автора і джерело).

Усі прямі запозичення з друкарських і електронних джерел, а також із захищених
раніше кваліфікаційних робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні
посилання.

Я ознайомлений (а) з тим, що виявлення плагіату у моїй роботі є основою для
недопуску мене до захисту.

Число

ПІБ

11.05.2021

Сорокін П.О.

Протокол аналізу звіту подібності науковим керівником

Заявляю, що я ознайомився (-лась) з Повним звітом подібності, який був згенерований Системою виявлення і запобігання плагіату щодо роботи:

Автор: Сорокін Петро Олексійович

Співавтор:

Назва: Особливості виконавського дихання трубача

Науковий керівник:

Підрозділ: SSPU

Коефіцієнт подібності 1:16.2%

Коефіцієнт подібності 2:10.8%

Мікропробіли: 238

Заміна букв: 8

Інтервали: 0

Білі знаки: 0

Дата створення звіту: 2021-04-26 11:43:26.0

Після аналізу Звіту подібності констатую наступне:

☐ Запозичення, виявлені в роботі є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі. Таким чином робота незалежна і приймається.

☐ Запозичення не є плагіатом, але перевищено граничне значення рівня подібностей. Таким чином робота повертається на доопрацювання.

☐ Виявлено запозичення і плагіат або навмисні текстові спотворення (маніпуляції), як передбачувані спроби укриття плагіату, які роблять роботу невідповідною вимогам законодавства (Ст. 32. ЗУ Про вищу освіту, пункт 3.1, Ст. 42. ЗУ Про освіту) та вимог НАЗЯВО (Критерій 5), а також кодексу етики і процедур. Таким чином робота не приймається.

Обґрунтування:

Аналіз звіту подібності дає можливість констатувати наступне: виявлені в роботі запозичення є суцільними і не мають ознак плагіату. Тому робота є самостійним надбанням і може бути допущена до захисту.

Дата

експерт

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра Сорокіна П.О.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАВСЬКОГО ДИХАННЯ ТРУБАЧА

Актуальність теми.

Стрімкий розвиток мистецтва ХХІ століття сприяє формуванню новітніх тенденцій, що регулюють смак публіки, впливають на композиторську діяльність, а відтак і на репертуар музикантів, трубачів зокрема. Хвиля модернової музики потребує від виконавців на духових інструментах неабиякого професіоналізму та майстерного володіння своїм інструментом. Проте, дихання, як ключовий елемент виконавської техніки трубача, сьогодні не досить часто потрапляє у поле зору дослідників чи педагогів-практиків. Між тим, оновлення концертно-педагогічного репертуару для виконавців на духових інструментах, передбачає використання новітніх виконавських прийомів та активізацію уваги трубача на основному елементі його техніки: диханні.

Таким чином, особливості дихання, як провідного елементу виконавства на трубі, є **актуальними** для сучасного духового мистецтва.

Мета роботи: з'ясувати особливості виконавського дихання трубача.

У відповідності до мети дослідження постають наступні **завдання**:

- розглянути базу науково-мистецьких досліджень щодо аспектів мистецтва гри на трубі;
- виокремити провідні вітчизняні школи гри на трубі;
- охарактеризувати фізіологічні та технічні особливості дихання трубача;
- визначити методи розвитку виконавського дихання трубача.

Об'єктом дослідження виступає виконавська техніка трубача.

Предметом роботи є особливості виконавського дихання трубача.

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, чотирьох підрозділів, висновків до першого та другого розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Обсяг роботи: основний зміст роботи викладений на 40 сторінках. Загальний об'єм роботи 55 сторінок, додатків – 4 одиниці.

Кількість використаних джерел: 87 позицій.

Ключові слова: виконавське дихання, дихання трубача, духові інструменти, труба, особливості дихання.

ABSTRACT

the qualification work of bachelor Sorokina P.O.

FEATURES OF EXECUTIVE TRUMPET BREATHING

Actuality of theme.

The rapid development of art of the XXI century contributes to the formation of the latest trends that regulate the taste of the public, influence the compositional activities, and thus the repertoire of musicians, trumpeters in particular. The wave of modern music requires from performers on wind instruments a great deal of professionalism and skillful mastery of their instrument. However, breathing, as a key element of the trumpet player's performance technique, is not often in the field of view of researchers or educators-practitioners today. Meanwhile, updating the concert-pedagogical repertoire for performers on wind instruments, involves the use of the latest performing techniques and activation of the trumpet player's attention to the main element of his technique: breathing. Thus, the features of breathing, as a leading element of performance on the trumpet, are relevant to modern spiritual art.

The purpose: to find out the peculiarities of the trumpet player's breathing.

Tasks :

- consider the base of scientific and artistic research on aspects of the art of trumpet playing;
- to single out the leading domestic trumpet schools;
- describe the physiological and technical features of trumpeter breathing;
- to determine the methods of development of the trumpet's executive breathing.

The object of research is the trumpet player's performance technique.

The subject of the work is the peculiarities of the trumpet performer's breathing.

Structure of the work: the work consists of an introduction, two sections, four subsections, conclusions to the first and second sections, conclusions, a list of sources used, applications.

Scope of work: the main content of the work is set out on 40 pages. The total volume of the work is 55 pages, applications - 4 units.

Number of sources used: 87 items.

Key words: *performing breathing, trumpeter breathing, wind instruments, trumpet, breathing features.*

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

Сорокіна Петра Олексійовича

«Особливості виконавського дихання трубача»,

подану на здобуття освітнього ступеню «Бакалавр»

за спеціальністю 025 – музичне мистецтво

Виконавське дихання трубача, поруч із постановкою амбушюру, є основою його техніки. Потік видихуваного повітря, його швидкість є безпосереднім джерелом для створення звуку, що прямо пропорційно впливає на звуковисотність мелодії, плавність звуковедення та загальну якість інтерпретації твору.

Виконавське дихання трубача має деякі особливості, що відрізняють його від звичного людині фізіологічного процесу, тому тема обрана й висвітлена дослідником, має актуальність у науковому та виконавському просторах.

Оскільки для науковця, як концертного трубача, важливими є питання пов'язані з професійною технікою гри на інструменті, то дослідження природи виконавського дихання на цьому духовому інструменті було проведено ґрунтовно, на високому рівні. Підтвердженням цьому є детальне опрацювання П. Сорокіним науково-методичних та мистецьких джерел щодо багатьох аспектів мистецтва гри на трубі, конкретизація вітчизняних шкіл гри на трубі та аналіз історії їх функціонування, авторське дослідження розвитку виконавства на трубі на Сумщині та визначення педагогів-трубачів, що стояли у витоків цього історично-мистецького процесу. Вивчивши фізіологічні та технічні особливості дихання трубача, автор здійснив їх порівняльну характеристику, визначив ключові моменти, що мають значення у процесі виконавського дихання та зазначив аспекти перманентного дихання в техніці трубача.

Робота є змістовним та корисним дослідженням як для виконавської діяльності інструменталістів, так і для подальшої науково-мистецької розвідки. Матеріал, поданий автором, має структурований та логічний виклад, що розкриває питання обраної теми дослідження та відповідає українському правопису. Відповідно до визначених методичних вимог щодо загального оформлення тексту, розділів, підрозділів, посилань у тексті роботи та списку використаних джерел бакалаврська робота оформлена вірно.

Проте, у тексті роботи зустрічаються неточності в розміщенні прізвищ авторів у алфавітному порядку, що не є значною помилкою, яка б стала на заваді рекомендації даної роботи автора до захисту.

Таким чином, враховуючи вказані положення, публікацію статі за матеріалами дослідження, бакалаврська робота **«Особливості виконавського дихання трубача»** відповідає встановленим вимогам до написання подібних науково-мистецьких досліджень, а її автор П. Сорокін заслуговує на позитивну оцінку та присудження наукового ступеню «Бакалавр» за спеціальністю 025 – Музичне мистецтво.

11.05.2021

Кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри хореографії та
музично-інструментального
виконавства

Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка

Г.П. Голяк